

Зведені дані щодо випадків побічних реакцій після застосування вакцин та туберкуліну за I квартал 2019 року

УПРАВЛІННЯ ФАРМАКОНАГЛЯДУ

Зведені дані про випадки побічних реакцій (далі - ПР) після застосування вакцин та туберкуліну за I квартал 2019 року узагальнено Управлінням фармаконагляду Державного експертного центру МОЗ України на підставі отриманої інформації з 24 областей України та міста Києва. При порівнянні з аналогічним періодом 2018 року спостерігається позитивна динаміка щодо надання зведених даних про випадки ПР з областей України.

Відповідно до класифікації несприятливих подій після імунізації (далі - НППІ), клінічні прояви ПР, пов'язані з властивостями вакцин та туберкуліну внаслідок дії активних компонентів та/або допоміжних речовин у їх складі. Також у зведених даних надана інформація про 7 випадків НППІ при застосуванні вакцини АКДП. У 2019 році кількість програмних помилок зменшилась при порівнянні за аналогічний звітний період минулого року: у 2018 році було зареєстровано 11 випадків післяін'єкційний абсцесів при імунізації вакциною АКДП та 4 випадки холодного абсцесу після введення вакцини БЦЖ.

Для попередження післяін'єкційних абсцесів слід зважати на те, що вакцина АКДП застосовується з мультидозового флакону. За вимогами інструкції для медичного застосування флакон потрібно ретельно струшувати перед використанням, та дотримуватися внутрішньом'язового шляху введення вакцини.

Необхідно також пам'ятати про дотримання вимог щодо використання відкритих мультидозових флаконів, що ґрунтуються на рекомендаціях ВООЗ (Директива ВООЗ: використання мультидозових флаконів з вакциною після відкриття, WHO/IVB/14/07), а саме: після відкриття, мультидозові флакони слід зберігати при температурі від 2°C до 8°C

- відкриті мультидозові флакони з вакциною АКДП можна зберігати та використовувати протягом 28 днів після відкриття, якщо вакцина відповідає чотирьом наступним критеріям:

1. вакцина прекваліфікована ВООЗ
  2. вакцина дозволена для використання протягом 28 днів після відкриття флакону, як це визначено ВООЗ
  3. термін придатності не закінчився
  4. флакони з вакциною зберігалися та будуть зберігатися при температурі, що рекомендована ВООЗ або виробником; крім того індикатор на флаконі, якщо наявний, є видимим на етикетці флакону і не вказує на перехід межі придатності, вакцина не була знищена заморожуванням.
- Важливим моментом у використанні відкритих мультидозових флаконів є обов'язковий запис на флаконі дати відкриття флакону, що у подальшому буде зберігатися для наступних вакцинальних сесій.

Інформація щодо частоти проявів ПР після застосування вакцин, туберкуліну за I квартал 2019 року з урахуванням типу вакцин, туберкуліну та кількості імунізованих осіб представлена нижчі на слайдах

Назва препарату	Кількість імунізованих осіб	Кількість ПР		
		Місцеві	Загальні	Інші ПР
		%	%	%
НІВ	145751	0,024%	0,022%	0,001%
АаКДП (зменшений вміст)	998	0,000%	0,000%	0,000%
АаКДП (зменшений вміст)-ІПВ	1551	0,000%	0,000%	0,000%
АДП	84701	0,401%	0,112%	0,001%
АДП-М	502675	0,478%	0,078%	0,001%
АКаДП	11055	0,091%	0,063%	0,000%
АКаДП-ІПВ	28255	0,007%	0,028%	0,000%
АКаДП-ІПВ-НІВ	2365	0,000%	0,211%	0,000%
АКаДП-ІПВ-НІВ-гепВ	32699	0,058%	0,100%	0,000%
АКДП	296012	1,414%	1,299%	0,006%
Антирабічний імуноглобулін	755	0,367%	0,000%	0,735%
АП	2695	0,000%	0,000%	0,035%
БЦЖ	68437	0,000%	0,001%	0,000%
Вакцина проти вітряної віспи	762	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти гепатиту А	595	0,000%	0,000%	0,000%

Назва препарату	Кількість імунізованих осіб	Кількість ПР		
		Місцеві	Загальні	Інші ПР
		%	%	%
Вакцина проти гепатиту В (діти)	214537	0,030%	0,019%	0,000%
Вакцина проти гепатиту В (дорослі)	1474	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти гепатиту А і В	14	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти грипу	1620	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти жовтої лихоманки	74	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти папіломавірусу	595	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти ротавірусу	645	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти сказу	9406	0,000%	0,000%	0,000%
ІПВ	123231	0,026%	0,067%	0,001%
КПК	486220	0,005%	0,012%	0,000%
Менінгококова вакцина	34	0,000%	0,000%	0,000%
ОПВ	395982	0,000%	0,002%	0,000%
Пневмококова вакцина	1286	0,000%	0,000%	0,000%
Туберкулін	211425	0,000%	0,000%	0,000%

За звітний період клінічні прояви ПР за частотою виникнення відносилися від рідкісних 0,01% до частих 1,41%. Характер або тяжкість проявів узгоджувалися з наявною інформацією про вакцини та туберкулін, що зазначена в інструкції для медичного застосування та/або переліку клінічних проявів ПР після застосування вакцин, туберкуліну, відповідно до Додатку 3 Порядку здійснення фармаконагляду, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2006 року № 898, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 січня 2007 року за №73/13340 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 26 вересня 2016 року № 996).

Прояви ПР у місці введення супроводжувались болем, гіперемією, набряком та/або інфільтратом, у переважної більшості випадків загальні прояви ПР проявлялись підвищенням температури тіла. Стосовно інших ПР необхідно зазначити, що спостерігались поодинокі клінічні прояви фебрильних судом та алергічних реакцій.

За звітний період профіль безпеки для кожного типу вакцин, туберкуліну є прийнятним.